

I Liceum Ogólnokształcące im. T. Kościuszki w Turku

**PRZEDMIOTOWE OCENIANIE Z
JĘZYKA ANGIELSKIEGO
(zakres podstawowy, zakres rozszerzony)**

Przygotowanie: Zespół Nauczycieli Języka Angielskiego

Spis treści

- I. Podstawa prawna.
- II. Cele przedmiotowego oceniania.
- III. Prawa i obowiązki ucznia.
 - A. Prawa ucznia.
 - B. Obowiązki ucznia.
- IV. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych.
 - A. Zasady sprawdzania i oceniania prac pisemnych.
 - 1. Pisemne sprawdziany (testy).
 - 2. Kartkówki.
 - 3. Pisemne prace domowe.
 - 4. Tworzenie wypowiedzi pisemnych.
 - B. Zasady oceniania wypowiedzi ustnych.
 - C. Zasady oceniania sprawności językowych.
 - D. Ocenianie innych form jakości i efektów pracy ucznia.
 - E. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
 - F. Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów w okresie pracy zdalnej.
- V. Kryteria oceniania.
 - A. Celujący (6)
 - B. Bardzo dobry (5)
 - C. Dobry (4)
 - D. Dostateczny (3)
 - E. Dopuszczający (2)
 - F. Niedostateczny (1)
- VI. Wymagania edukacyjne.
 - A. Zakres podstawowy.
 - B. Zakres rozszerzony.
- VII. Uwagi końcowe.

I. Podstawa prawna.

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991r. (Dz. U. z 2004r., Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U.2015.843).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 oraz z 2014r. poz. 803).
4. Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Turku – Rozdział VI § 35 – Zasady Wewnętrznej Systemy Oceniania.
5. Program nauczania.

II. Cele Przedmiotowego Oceniania.

Ocenianie przedmiotowe ma na celu:

- a) poinformowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych, postępach w tym zakresie umiejętności językowych;
- b) pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu rozwoju umiejętności językowych;
- c) motywowanie ucznia do dalszej pracy;
- d) dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach i specjalnych uzdolnieniach ucznia w zakresie języka angielskiego;
- e) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

III. Prawa i obowiązki ucznia.

A. Prawa ucznia.

Uczniowie w szczególności posiadają prawo do:

- a) zapoznania się z programem nauczania z języka angielskiego, z jego treścią, celami i stawianymi wymaganiami,
- b) znajomości wewnętrznych zasad oceniania oraz regulaminów egzaminów sprawdzających, klasyfikacyjnych i poprawkowych z języka angielskiego,
- c) umotywowanej oceny postępów w nauce,
- d) życzliwego, podmiotowego traktowania w procesie dydaktyczno-wychowawczym, szacunku i dyskrecji dotyczącej spraw osobistych,
- e) swobody wyrażania myśli i przekonań na lekcjach języka angielskiego, jeżeli nie narusza tym dobra innych ludzi.

B. Obowiązki ucznia.

Uczniowie mają obowiązek:

- a) systematycznego, punktualnego i aktywnego uczestniczenia w zajęciach lekcyjnych i w życiu szkoły,
- b) przestrzegania zasad kultury współżycia w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i innych pracowników szkoły,
- c) dbania o wspólne dobro, ład i porządek w szkole,
- d) dbania o schludny i stosowny strój,
- e) przestrzegania zasady nie korzystania z telefonów komórkowych podczas lekcji,
- f) postępowania zgodnego z obowiązującymi przepisami bezpieczeństwa i regulaminami pracowni językowej,
- g) realizowania zaleceń i zarządzeń rady pedagogicznej, dyrektora i nauczycieli.

IV. Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć edukacyjnych.

Wiadomości podlegające ocenie są zawarte w planie wynikowym/rozkładzie materiału w formie tematów zajęć każdej klasy liceum. Są tam podane zakresy słownictwa, funkcje języka i zagadnienia gramatyczne. Znajomość i zrozumienie tych zagadnień sprawdzane są za pomocą zadań testowych. Techniki stosowane w testach w dużym stopniu pokrywają się z technikami wykorzystywanymi do nauczania. Dzięki temu w przypadku trudności w wykonywaniu zadania można wnioskować o brakach w opanowaniu materiału, a nie o nieznaności techniki udzielania odpowiedzi. Szczegółowy wykaz czynności ucznia umieszczony jest w planie wynikowym/rozkładzie materiału.

Umiejętności podlegające ocenie to następujące sprawności językowe:

- znajomość środków językowych
- rozumienie wypowiedzi
- tworzenie wypowiedzi
- reagowanie na wypowiedzi
- przetwarzanie wypowiedzi

Wszystkie te sprawności oceniane są w zakresach tematycznych dla każdej klasy. Końcowa ocena jest wystawiona na podstawie ocen cząstkowych za opanowanie i zrozumienie wiadomości oraz za każdą sprawność językową.

Ocenie podlegają także:

- wiadomości cywilizacyjno – kulturowe z krajów anglojęzycznych
- zadania domowe
- praca na lekcji
- przygotowanie do lekcji

A. Zasady sprawdzania i oceniania prac pisemnych.

1. Pisemne sprawdziany (testy).

- Zapowiadane przez nauczyciela co najmniej tydzień wcześniej, z wyjątkiem testów umiejętności językowych: czytanie, słuchanie i pisanie (w przypadku pisanie zadania muszą być oparte na przerobionym materiale),
- Obowiązkowe, a nieobecność musi być usprawiedliwiona,

- Nieobecność nieusprawiedliwiona – nauczyciel ustala z uczniem II termin, ponowna nieobecność – ocena niedostateczna,
- Ocena niedostateczna z testu może być poprawiona (jednokrotnie) przez ucznia w ciągu dwóch tygodni od oddania testu,
- Przy poprawianiu prac klasowych i pisaniu w drugim terminie kryteria ocen nie zmieniają się, a otrzymana ocena jest wpisana do dziennika,
- Uczeń, który korzystał z niedozwolonych pomocy podczas pisania testu, sprawdzianu czy kartkówki otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości poprawy,
- Nauczyciel ma 2 tygodnie na sprawdzenie testu i 3 tygodnie na sprawdzenie arkuszy maturalnych.
- Nauczyciel nie może przeprowadzić kolejnego sprawdzianu przed sprawdzeniem i oddaniem uczniom poprzedniego sprawdzianu.

2. Kartkówki

- Kartkówki najczęściej mają na celu sprawdzenie słownictwa oraz struktur gramatycznych z trzech ostatnich lekcji.
- Może ona również obejmować polecenie sformułowania krótkiej wypowiedzi pisemnej dotyczącej tematyki tychże lekcji lub związanej z nimi pracy domowej.
- Kartkówka nie musi być zapowiedziana.
- Nauczyciel ma tydzień na sprawdzenie kartkówki.
- Uczeń nie ma możliwości poprawy.
- Może być ona stosowana wobec jednego lub kilku uczniów a także całej klasy.

3. Pisemne prace domowe.

- Praca domowa może podlegać ocenie nauczyciela,

4. Tworzenie wypowiedzi pisemnych.

Sprawność pisania sprawdzana jest za pomocą następujących form:

- Tekst użytkowy (list w formie tradycyjnej albo elektronicznej (e-mail), wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym z elementami np. opisu,

relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów)

- Tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, pogłębionej argumentacji

Wypowiedzi pisemne mogą podlegać ocenie.

B. Zasady oceniania wypowiedzi ustnych.

- Celem odpowiedzi ustnej jest sprawdzenie szeroko rozumianej kompetencji komunikacyjnej, sprawności mówienia i rozumienia ze słuchu oraz znajomości pewnych funkcji językowych.
- Odpowiedź dotyczyć może zasadniczo trzech ostatnich lekcji, jednakże w związku ze specyfiką przedmiotu, silnymi powiązaniem pomiędzy poszczególnymi elementami treści nauczania może one czasami obejmować również inne podstawowe umiejętności językowe.
- Uczeń może zostać wywołany do odpowiedzi w każdym etapie lekcji.
- Oceny niedostateczne z odpowiedzi ustnej uczeń może poprawić w terminie ustalonym przez nauczyciela.

Sprawność mówienia sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- odgrywanie ról, tworzenie dialogów;
- odpowiedzi na pytania;
- opis obrazka;
- prezentacja tematu;
- wypowiedź na podstawie materiału stymulującego.

C. Zasady oceniania sprawności językowych

a) Sprawność czytania

Sprawność czytania ze zrozumieniem na poziomie zrozumienia głównej myśli przekazu oraz informacji szczegółowych sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- Zadania zamknięte: zadania wielokrotnego wyboru, na dobieranie,

typu prawda/fałsz

b) Sprawność rozumienia ze słuchu

Sprawność rozumienia ze słuchu na poziomie zrozumienia głównej myśli przekazu, odszukania w tekście określonych informacji, określenia intencji nadawcy, kontekstu wypowiedzi, rozróżnieniu formalnego i nieformalnego stylu wypowiedzi, oddzielanie faktów od opinii sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- Zadania zamknięte: zadania wielokrotnego wyboru, na dobieranie, typu prawda/fałsz

c) sprawność mówienia

Jak wyżej (zasady oceniania wypowiedzi ustnych).

d) Sprawność pisania

Jak wyżej (zasady oceniania wypowiedzi pisemnych).

D. Ocenianie innych form jakości i efektów pracy ucznia

- Aktywność ucznia podlega ocenie na przestrzeni pewnego okresu czasu.
- Uczniowie zachęceni są do aktywnego udziału w zajęciach. Uczniowie informowani są, czyja aktywność na zajęciach została zauważona przez nauczyciela i mogą zaproponować do oceny również osoby, których nauczyciel nie wymienił. Na podstawie systematycznego, aktywnego uczestnictwa w dyskusjach lub pracy w grupach nauczyciel może podwyższyć końcową ocenę z przedmiotu.
- Udział w konkursach przedmiotowych, w zależności od uzyskanych wyników, wpływa na podwyższenie oceny końcowej z przedmiotu.
- Uczniowie poinformowani są o tym, które prace domowe są nadobowiązkowe. Nauczyciel może ocenić wykonanie zadania dodatkowego. Ocena z zadań dodatkowych brana jest pod uwagę przy wystawianiu oceny końcowej.
- Nauczyciel może podnieść ocenę końcową ucznia, doceniając jego postęp i systematyczność.

E. Dostosowanie wymagań dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

1. Praca z uczniem zdolnym.

Dla uczniów zdolnych przewidziane są następujące formy wsparcia w rozwoju:

- dostarczanie dodatkowych materiałów poszerzających wiedzę językową,
- kierowanie przez ucznia pracą zespołową,
- zaangażowanie w pomoc koleżeńską oraz włączenie ucznia w prowadzenie zajęć,
- zachęcanie do udziału w konkursach językowych,
- zadania oraz zajęcia dodatkowe.

2. Praca z uczniem z opinią poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Dysleksja rozwojowa to zespół zaburzeń uczenia się czytania i pisania, w którym można wyróżnić następujące formy:

- Dysleksja – specyficzne trudności (zaburzenia) w nauce czytania, którym często towarzyszą trudności w pisaniu.
- Dysortografia – specyficzne trudności (zaburzenia) w komunikowaniu się za pomocą pisma, zwłaszcza w opanowaniu poprawnej pisowni.
- Dysgrafia – trudności (zaburzenia) w opanowaniu właściwego poziomu graficznego pisma.

a) Dysleksja

Trudności:

- trudności z zapamiętywaniem słówek,
- trudności z zapamiętywaniem struktur gramatycznych,
- trudności z budowaniem wypowiedzi ustnych,
- trudności z rozumieniem i zapamiętywaniem tekstu mówionego lub nagranych na taśmę,
- trudności z odróżnianiem słów podobnie brzmiących, błędy w pisaniu,

- trudności z odróżnianiem wyrazów podobnych,
- gubienie drobnych elementów graficznych,
- opuszczanie i przestawianie liter,
- trudności z poprawnym pisaniem, pomimo dobrych wypowiedzi ustnych,
- kłopoty z zapisem wyrazów w poprawnej formie gramatycznej,
- trudności z koncentracją uwagi,
- wolne tempo pracy, szybsza męczliwość i zwiększenie nadpobudliwości.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów stosuję się indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej i dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- wprowadzanie licznych powtórzeń, zobrazowań, egzemplifikacji (przykładów z własnego doświadczenia),
- wydłużanie czasu na zrozumienie prezentowanych treści materiału,
- przekazywanie treści za pomocą konkretów,
- angażowanie uczniów w samodzielne odkrywanie zasad gramatycznych i tworzenie własnych przykładów,
- wprowadzanie materiału gramatycznego za pomocą wykresów, tabel, rysunków, diagramów, symboli,
- zestawianie zjawisk gramatycznych języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka angielskiego, wskazywanie różnic i podobieństw podczas wprowadzania nowych struktur,
- mobilizowanie uczniów do przygotowywania tablic z prostymi lub bardziej złożonymi zasadami ortografii i gramatyki języka angielskiego w celu utrwalania materiału,
- wyrabianie nawyku korzystania ze słowników,
- rozłożenie obowiązującego materiału na mniejsze partie.

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- formułowanie krótkich i precyzyjnych poleceń w pracach klasowych, kartkówkach i testach,
- w przypadku poleceń złożonych, łączących umiejętności i sprawności należy ćwiczyć umiejętność dzielenia tekstu polecenia na kolejne czynności,
- stosowanie feedback, czyli potwierdzenia zrozumienia (informacje zwrotne),
- tolerowanie skłonności do informowania nauczyciela o swoim stopniu zrozumienia prezentowanych treści materiału,
- wydłużanie czasu na przyswojenie materiału, odpowiedzi ustne i prace pisemne,
- unikanie głośnego czytania w obecności całej klasy (ewentualnie po opanowaniu zadanego tekstu),
- unikanie czytania zbyt długich tekstów, pisania dyktand, uczenia się tekstów na pamięć (zwłaszcza dłuższych) poprzez dawanie możliwości nauczenia się ich czytania.

3. Zasad oceniania:

- uwzględnianie wskazówek zawartych w opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- stosowanie zasady oceniania rzeczywistych indywidualnych postępów w nauce, a nie stanu faktycznego,
- ocenianiu nie podlegają błędy ortograficzne w pracach i wypowiedziach sprawdzających inne kompetencje językowe niż poprawne pisanie, prace pisemne oceniane są głównie pod względem merytorycznym, uczeń jest zobowiązany do pisemnej poprawy pracy i utrwalenia pisowni,
- w zadaniach, gdzie ocenianiu podlega pisownia wyrazów, nie uwzględnia się błędów pojawiających się sporadycznie lub w powtórzeniach wyrazów już raz dobrze napisanych,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty,
- ograniczanie w wypowiedzianiu się na określony temat do kilku prostych zdań,
- naprowadzanie podczas wypowiedzi ustnych poprzez pytania pomocnicze,
- umożliwienie udzielenia odpowiedzi ustnej z materiału obejmującego pracę pisemną;
- unikanie omawiania błędów wobec całej klasy.

b) Dysortografia.

Trudności:

- popełnianie błędów typowo ortograficznych wynikających z nieprzestrzegania znanych uczniowi zasad pisowni,
- pisanie liter zwierciadlanie,
- przestawianie, mylenie, opuszczanie liter,
- trudności z różnicowaniem wyrazów podobnie brzmiących,
- trudności z wypowiedzaniem się i pisemnym formułowaniem treści na określony temat,
- mały zasób słownictwa,
- brak znaków interpunkcyjnych lub ich niewłaściwe stosowanie.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów stosuje się indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej i dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- umożliwienie uczniowi odczytania tekstu i wyjaśnienia wątpliwości ortograficznych,
- kształtowanie nawyku pracy ze słownikiem,
- w zapamiętywaniu pisowni stosowanie wyobrażenia wyrazu, literowania, pisania palcem na ławce, pisania ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter,
- w fazie prezentacji leksyki stosowanie zwolnionego tempa wypowiedzanych słów i zwrotów, a nawet wypowiedzanie ich przesadnie poprawnie – hiperpoprawnie.

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- wydłużenie czasu na opanowanie określonego zestawu słówek,
- unikanie pisania dyktand,
- wydłużanie czasu na odpowiedź i prace pisemne.

3. Zasad oceniania:

- uwzględnianie wskazówek zawartych w opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,

- ocenianiu nie podlegają błędy ortograficzne w pracach i wypowiedziach sprawdzających inne kompetencje językowe niż poprawne pisanie, prace pisemne oceniane są głównie pod względem merytorycznym, uczeń jest zobowiązany do pisemnej poprawy pracy i utrwalenia pisowni,
- w zadaniach, gdzie ocenianiu podlega pisownia wyrazów, nie uwzględnia się błędów pojawiających się sporadycznie lub w powtórzeniach wyrazów już raz dobrze napisanych,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty,
- unikanie omawiania błędów wobec całej klasy.

c) Dysgrafia.

Trudności:

- niski poziom graficzny pisma, litery są koślawe i różnej wielkości,
- opuszczanie znaków diakrytycznych, liter lub części wyrazów,
- trudności z rozplanowaniem graficznym tekstu na stronie,
- trudności z przelewaniem myśli na papier,
- trudności ze zrozumieniem tekstu pisanego,
- trudności z poprawnością gramatyczną i składnią,
- rozbieżności między tym, co uczeń potrafi zapisać, a tym co wie.
- trudności z zapamiętywaniem kształtu liter, mylenie liter o podobnym kształcie.

Dostosowanie wymagań edukacyjnych w stosunku do możliwości uczniów stosuje się indywidualnie na podstawie konkretnej opinii z poradni psychologiczno-pedagogicznej i dotyczy:

1. Zasad prezentacji materiału:

- umożliwienie uczniowi wykonywania zadań pisemnych na komputerze,
- w zapamiętywaniu pisowni stosowanie wyobrażania wyrazu, literowania, pisania palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter,

- nowe wyrazy objaśniać za pomocą polskiego odpowiednika, kontekstu, w formie opisowej, podania synonimu, antonimu, obrazka, tworzenia związku z nowym wyrazem,
- w nauczaniu gramatyki stosowanie algorytmów w postaci graficznej (wykresów, tabeli, rysunków),
- podczas prezentacji materiału zestawiać zjawiska gramatyczne języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka angielskiego,
- umożliwienie uczniowi odczytania tekstu i wyjaśnienia wątpliwości.

2. Form sprawdzania wiedzy i umiejętności:

- wydłużanie czasu na napisanie sprawdzianu, kartkówki,
- unikanie pisania dyktand,
- wydłużanie czasu na odpowiedź i zadawanie pytań pomocniczych.

3. Zasad oceniania:

- uwzględnianie wskazówek zawartych w opiniach poradni psychologiczno-pedagogicznej,
- ocenianiu nie podlegają błędy ortograficzne w pracach i wypowiedziach sprawdzających inne kompetencje językowe niż poprawne pisanie, prace pisemne oceniane są głównie pod względem merytorycznym, uczeń jest zobowiązany do pisemnej poprawy pracy i utrwalenia pisowni,
- w zadaniach, gdzie ocenianiu podlega pisownia wyrazów, nie uwzględnia się błędów pojawiających się sporadycznie lub w powtórzeniach wyrazów już raz dobrze napisanych,
- umożliwianie odpowiedzi ustnej w zamian za pracę pisemną,
- umożliwienie uczniowi odczytania nieczytelnych dla nauczyciela zapisów,
- stosowanie różnego rodzaju wzmocnień, tj. pochwały i zachęty,
- unikanie omawiania błędów wobec całej klasy.

F. Zasady sprawdzania i oceniania osiągnięć uczniów w okresie pracy zdalnej.

W okresie pracy zdalnej nauczyciele są zobowiązani systematycznie prowadzić proces edukacyjny za pomocą dostępnych narzędzi online. Praca uczniów podlega ocenie.

Umiejętności podlegające ocenie to następujące sprawności językowe:

- znajomość środków językowych;
- rozumienie wypowiedzi;
- tworzenie wypowiedzi;
- reagowanie na wypowiedzi;
- przetwarzanie wypowiedzi.

Wszystkie te sprawności oceniane są w zakresach tematycznych dla każdej klasy.

Ocenie podlegają:

- zadania domowe w formie pisemnej przesłane drogą elektroniczną.

Ocenie mogą podlegać także:

- odpowiedzi ustne realizowane za pomocą komunikatorów internetowych;
- dodatkowe zadania pisemne dla chętnych uczniów;
- aktywność.

1. Zasady oceniania wypowiedzi pisemnych.

- Sprawność pisania sprawdzana jest za pomocą następujących form:
 - Tekst użytkowy (list w formie tradycyjnej albo elektronicznej (e-mail), wiadomość umieszczana na blogu lub forum internetowym z elementami np. opisu, relacjonowania, uzasadniania opinii, w tym przedstawiania zalet i wad różnych rozwiązań i poglądów);
 - Tekst argumentacyjny (list formalny, rozprawka, artykuł publicystyczny) z elementami np. opisu, relacjonowania, pogłębionej argumentacji;
 - Pisemna realizacja zadań ujętych w przykładowych maturalnych zestawach ustnych;
 - Pisemna odpowiedź na pytania.
- Nauczyciel może wyznaczyć zadanie pisemne raz w tygodniu z przynajmniej dwudniowym wyprzedzeniem.
- Uczeń jest zobowiązany przesłać pracę we wskazany przez nauczyciela sposób w określonym terminie.
- Nauczyciel sprawdza i ocenia wybrane prace.

- Uczeń, który nie przesłał pracy w określonym terminie, może otrzymać ocenę niedostateczną. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną poprzez przesłanie zaległej pracy w terminie do tygodnia od terminu wykonania pracy.

2. Zasady oceniania wypowiedzi ustnych.

- Celem odpowiedzi ustnej jest sprawdzenie szeroko rozumianej kompetencji komunikacyjnej, sprawności mówienia i rozumienia ze słuchu oraz znajomości pewnych funkcji językowych.
- Odpowiedź dotyczy określonego przez nauczyciela zakresu materiału, jednakże w związku ze specyfiką przedmiotu, silnymi powiązaniem pomiędzy poszczególnymi elementami treści nauczania może ona czasami obejmować również inne podstawowe umiejętności językowe.

Sprawność mówienia sprawdzana jest za pomocą następujących technik:

- odgrywanie ról, tworzenie dialogów;
- odpowiedzi na pytania;
- opis obrazka;
- prezentacja tematu;
- wypowiedź na podstawie materiału stymulującego.

3. Zasady oceniania aktywności.

Uczniowie mogą otrzymywać + za systematyczne przesyłanie wykonanych zadań, jeden + za wykonanie wszystkich zadań w danym tygodniu, za zdobycie pięciu plusów uczniowie otrzymują ocenę bardzo dobrą;

V. Kryteria oceniania.

a) Kryteria oceniania wypowiedzi ustnej.

Ocena wypowiedzi pod względem	niedostateczny	dopuszczający	dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Fonetycznym	Wypowiedź niezrozumiała	Wypowiedź zrozumiała jedynie we fragmentach	Wypowiedź zrozumiała pomimo błędów w wymowie niektórych wyrazów	Wypowiedź zasadniczo poprawna, zawierająca nieliczne usterki	Wypowiedź poprawna, wpływ języka polskiego jest minimalny	Wypowiedź całkowicie poprawna pod względem wymowy i intonacji
Poprawności gramatycznej	Wypowiedź zawiera liczne rażące błędy gramatyczne różnego typu	Wypowiedź zawiera błędy gramatyczne wskazujące na nieznaną struktur	Wypowiedź zawiera błędy gramatyczne mające charakter przeoczeń, świadczące o niepełnym opanowaniu struktur	Wypowiedź zawiera nieliczne usterki gramatyczne, które mają charakter pomyłek i nie występują systematycznie	Wypowiedź niemal bezbłędna na danym poziomie	Wypowiedź bezbłędna na danym poziomie
Słownictwa	Wypowiedź nie zawiera wyrażeń niezbędnych do przekazania wymaganych treści	Wypowiedź zawiera ubogie słownictwo pozwalające na przekazanie tylko nielicznych informacji	Wypowiedź zawiera pewne wymagane wyrażenia pozwalające na przekazanie najważniejszych informacji	Wypowiedź zawiera wyrażenia odpowiednie dla przekazania wymaganych informacji	Wypowiedź zawiera dość bogate słownictwo na danym poziomie, pozwalające na pełny przekaz treści	Wypowiedź zawiera bogate słownictwo

Przedmiotowe Ocenianie – język angielski

Komunikacji	Nie zachodzi komunikacja: pytania nie są zrozumiałe, odpowiedzi są nie na temat	Dochodzi do komunikacji w wąskim zakresie	Pomimo trudności w formułowaniu pytań dochodzi do komunikacji w podstawowym zakresie	Zachodzi komunikacja pomimo drobnych usterek	Zachodzi komunikacja w pełnym zakresie	Zachodzi komunikacja w pełnym zakresie. Słuchający nie ma żadnych problemów ze zrozumieniem intencji i sensu wypowiedzi
 płynności	Wypowiedź nie jest płynna pomimo pomocy nauczyciela	Wypowiedź jest płynna we fragmentach, jedynie dzięki pomocy nauczyciela	Wypowiedź jest płynna w zasadniczej części, poszerzenie jej wymaga pomocy nauczyciela	Wypowiedź jest płynna przy pewnej pomocy nauczyciela	Wypowiedź jest płynna, choć od czasu do czasu pojawiają się przerwy. Na tematy codzienne wypowiada się płynnie i bez niepotrzebnych pauz	Uczeń mówi płynnie, bez wahania, rzadko zatrzymuje się, aby dobrać odpowiednie słowo, strukturę, ale nawet wtedy wypowiedź nie traci na swej naturalności
treści	Wypowiedź nie zawiera wystarczającej liczby wymaganych informacji	Wypowiedź zawiera niektóre wymagane informacje, jest uboga	Wypowiedź zawiera zasadniczą część wymaganych informacji	Wypowiedź zawiera większość wymaganych informacji, jest interesująca	Wypowiedź zawiera wszystkie wymagane informacje, czasami pojawia się potrzeba zadania dodatkowego pytania o wyjaśnienie	Wypowiedź zawiera wszystkie wymagane informacje, jest pełna, interesująca. W przypadku rozmowy nie ma potrzeby zadawania dodatkowych pytań o wyjaśnienie.

b) Kryteria oceny wypowiedzi pisemnej.

Ocena wypowiedzi pod względem	Niedostateczny	Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
Pisowni	Wypowiedź zawiera różnego typu błędy w zapisie	Wypowiedź zawiera błędy w zapisie nowych na danym etapie wyrażen	Wypowiedź zawiera pewne błędy w niektórych trudniejszych wyrażeniach	Wypowiedź w zasadzie bezbłędna, zawierająca nieliczne usterki w zapisie	Wypowiedź bez błędów w zapisie	Wypowiedź bez błędów w zapisie
Słownictwa	Wypowiedź nie zawiera wyrażen niezbędnych do przekazania wymaganych treści,	Wypowiedź zawiera ubogie słownictwo pozwalające na przekazanie tylko nielicznych informacji. Występują liczne powtórzenia	Wypowiedź zawiera słownictwo odpowiednie do tematu pozwalające na przekazanie najważniejszych informacji	Wypowiedź zawiera wyrażenia odpowiednie dla przekazania wymaganych informacji	Wypowiedź zawiera dość bogate słownictwo na danym poziomie, pozwalające na pełny przekaz treści	Wypowiedź zawiera bogate słownictwo
Gramatyki	Wypowiedź zawiera liczne rażące błędy gramatyczne różnego typu lub użyte struktury gramatyczne są nieodpowiednie dla danej formy.	Wypowiedź zawiera błędy gramatyczne wskazujące na nieznaną niekórych struktur	Wypowiedź zawiera błędy gramatyczne mające charakter przeoczeń, świadczące o niepełnym opanowaniu struktur	Wypowiedź zawiera sporadyczne usterki gramatyczne, które mają charakter pomyłek i nie występują systematycznie. Użyte struktury pozwalają na pełne wyrażenie myśli.	Wypowiedź zawiera poprawne, dość zróżnicowane struktury gramatyczne odpowiednie dla danej formy	Wypowiedź zawiera poprawne, znacznie zróżnicowane struktury gramatyczne odpowiednie dla danej formy

Przedmiotowe Ocenianie – język angielski

Spójności	Wypowiedź niespójna, nielogiczna. Poszczególne części tekstu nie są ze sobą powiązane w sposób zorganizowany.	Wypowiedź spójna jedynie w zakresie połączenia niektórych części tekstu.	Wypowiedź spójna w zakresie wyodrębnienia wstępu, zakończenia, połączenia niektórych części tekstu.	Wypowiedź zasadniczo spójna, dopuszczalne są drobne usterki, np. sporadycznie, niewłaściwe użycie spójnika	Wypowiedź spójna. Użyte są wyrażenia wskazujące na związki ze sobą kolejnych myśli tekstu.	Wypowiedź jest spójna i logiczna. Poszczególne części wypowiedzi powiązane są w sposób zorganizowany.
Formy	Wypowiedź nie odpowiada wymaganej formie również w zakresie długości tekstu	Wypowiedź częściowo jedynie spełnia wymagania dla danej formy	Wypowiedź spełnia część istotnych warunków wymaganych dla danej formy	Wypowiedź w zasadzie spełnia warunki wymagane dla danej formy, dopuszczalne są niewielkie usterki, np. w zakresie długości tekstu	Wypowiedź odpowiada w pełni wymaganej formie	Wypowiedź odpowiada w pełni wymaganej formie. Zachowany jest właściwy rejestr języka.
Treści	Wypowiedź nie zawiera wystarczającej liczby wymaganych informacji	Wypowiedź zawiera niektóre wymagane informacje, jest schematyczna	Wypowiedź zawiera część wymaganych informacji, nie jest całkowicie przemyślana	Wypowiedź zawiera większość wymaganych informacji, jest przemyślana i interesująca	Wypowiedź zawiera wszystkie wymagane informacje, jest pełna, interesująca, zawiera trafne argumenty, opinie i przykłady.	Wypowiedź zawiera wszystkie wymagane informacje, jest przemyślana, interesująca, zawiera trafne argumenty, opinie, przykłady

c) Sposób punktowania zadań:

Ostateczny wynik uzyskany za wypowiedź jest wypadkową i pewnego rodzaju średnią wszystkich lub wybranych kryteriów. Zależnie jednak od założeń programowych, typu zadania czy intencji nauczyciela można niektórym kryteriom przypisać większą lub mniejszą wagę, zmieniając ich proporcjonalny wkład w ocenę.

Zadania zamknięte występujące w testach punktowane są w systemie 0 – 0,5 – 1.

Prace klasowe i sprawdziany oceniane są punktowo, a punkty przeliczane są następująco:

0-39% - niedostateczny

40- 50% dopuszczający

51-70% dostateczny

71- 85% - dobry

86- 95% - bardzo dobry

96- 100% - celujący

Według tych kryteriów oceniamy wszystkie prace.

VI. Wymagania edukacyjne.

Wymagania ogólne

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
I. Znajomość środków językowych.	
Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.
II. Rozumienie wypowiedzi.	
Uczeń rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności, wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka, a także wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie oraz różnorodne złożone wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
III. Tworzenie wypowiedzi.	

Uczeń samodzielnie tworzy proste, spójne i logiczne, w miarę płynne wypowiedzi ustne oraz proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń samodzielnie tworzy w miarę złożone, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne oraz w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.
IV. Reagowanie na wypowiedzi.	
Uczeń uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w typowych, również w miarę złożonych sytuacjach oraz reaguje w formie prostego tekstu pisanego w typowych sytuacjach w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń uczestniczy w rozmowie i reaguje ustnie w różnorodnych, również złożonych i nietypowych sytuacjach oraz reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.	
Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.	Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Wymagania szczegółowe

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
I. Uczeń posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych	I. Uczeń posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych – w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych
w zakresie następujących tematów: (zakres rozszerzony - podkreślenie)	
1) człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania, społeczny i osobisty system wartości, autorytety, <u>poczucie tożsamości</u>);	
2) miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe, wynajmowanie, kupno i sprzedaż mieszkania, przeprowadzka, <u>architektura</u>);	
3) edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się – w tym uczenie się przez całe życie, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne, system oświaty);	
4) praca (np. zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, kariera zawodowa, rynek pracy, warunki pracy i zatrudnienia, <u>mobilność zawodowa</u>);	
5) życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, styl życia, konflikty i problemy);	
6) żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, nawyki żywieniowe – w tym diety, <u>zaburzenia odżywiania</u> , lokale gastronomiczne);	
7) zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, <u>finanse</u> , promocja i reklama, korzystanie z usług – <u>w tym usług bankowych i ubezpieczeniowych</u> , reklamacja, <u>prawa konsumenta</u>);	

<p>8) podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, baza noclegowa, wycieczki, zwiedzanie, awarie i wypadki w podróży, ruch uliczny, <u>bezpieczeństwo w podróży</u>);</p> <p>9) kultura (np. dziedziny kultury, twórcy i ich dzieła, <u>ochrona praw autorskich</u>, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);</p> <p>10) sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu, pozytywne i negatywne skutki uprawiania sportu, <u>problemy współczesnego sportu</u>);</p> <p>11) zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby – <u>w tym choroby cywilizacyjne</u>, ich objawy i leczenie, niepełnosprawność, uzależnienia, pierwsza pomoc w nagłych wypadkach);</p> <p>12) nauka i technika (np. ludzie nauki, odkrycia naukowe, wynalazki, korzystanie z urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz szanse i zagrożenia z tym związane, <u>korzyści i zagrożenia wynikające z postępu naukowo-technicznego</u>);</p> <p>13) świat przyrody (np. pogoda, pory roku, klimat, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego, <u>katastrofy ekologiczne</u>, klęski żywiołowe, <u>przestrzeń kosmiczna</u>);</p> <p>14) państwo i społeczeństwo (np. wydarzenia i zjawiska społeczne, <u>struktura państwa</u>, urzędy, organizacje społeczne i międzynarodowe, <u>polityka, gospodarka</u>, problemy współczesnego świata, <u>prawa człowieka, religie, ideologie</u>).</p>	
<p>II. Uczeń rozumie wypowiedzi ustne o umiarkowanym stopniu złożoności (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje, relacje, wywiady, dyskusje, prelekcje), wypowiedziane w naturalnym tempie, w standardowej odmianie języka:</p>	<p>II. Uczeń rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie: (zakres rozszerzony - podkreślenie)</p>
<p>1) reaguje na polecenia;</p> <p>2) określa główną myśl wypowiedzi lub fragmentu wypowiedzi;</p> <p>3) określa intencje, <u>nastawienie i postawy</u> nadawcy/autora wypowiedzi;</p> <p>4) określa kontekst wypowiedzi (np. formę, czas, miejsce, sytuację, uczestników);</p> <p>5) znajduje w wypowiedzi określone informacje;</p> <p>6) układa informacje w określonym porządku;</p> <p>7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w wypowiedzi;</p> <p>8) <u>odróżnia informacje o faktach od opinii</u>;</p> <p>9) <u>rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio</u>;</p> <p>10) rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.</p>	
<p>III. Uczeń rozumie wypowiedzi pisemne o umiarkowanym stopniu złożoności (np. listy, e-mail, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, rozkłady jazdy, instrukcje, komiksy, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie):</p>	<p>III. Uczeń rozumie różnorodne złożone wypowiedzi pisemne: (zakres rozszerzony - podkreślenie)</p>
<p>1) określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;</p> <p>2) określa intencje, <u>nastawienie i postawy</u> nadawcy/autora tekstu;</p> <p>3) określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);</p> <p>4) znajduje w tekście określone informacje;</p> <p>5) rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu;</p>	

<p>6) układa informacje w określonym porządku; 7) wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście; 8) odróżnia informacje o faktach od opinii; 9) <u>rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne</u>; 10) rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.</p>	
<p>IV. Uczeń tworzy proste, spójne i logiczne, w miarę płynne wypowiedzi ustne:</p>	<p>IV. Uczeń tworzy w miarę złożone, spójne i logiczne, płynne wypowiedzi ustne: (zakres rozszerzony - podkreślenie)</p>
<p>1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska; 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości; 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość; 5) opisuje upodobania; 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób; 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje; 8) <u>stawia tezę</u>, przedstawia <u>w logicznym porządku</u> argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, <u>kończy wypowiedź konkluzją</u>; 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z przeszłości, teraźniejszości i przyszłości; 10) <u>rozważa sytuacje hipotetyczne</u>; 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, <u>objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach</u>); 12) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.</p>	
<p>V. Uczeń tworzy proste, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. notatkę, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, wiadomość, SMS, kartkę pocztową, e-mail, historyjkę, list prywatny, życiorys, CV, list motywacyjny, wpis na blogu):</p>	<p>V. Uczeń tworzy w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. e-mail, list prywatny, list formalny – w tym list motywacyjny, życiorys, CV, wpis na blogu, opowiadanie, recenzję, artykuł, rozprawkę): (zakres rozszerzony - podkreślenie)</p>
<p>1) opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska; 2) opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości; 3) przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości; 4) przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość; 5) opisuje upodobania; 6) wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia i ustosunkowuje się do opinii i poglądów innych osób; 7) wyraża i opisuje uczucia i emocje; 8) <u>stawia tezę</u>, przedstawia <u>w logicznym porządku</u> argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu, <u>kończy wypowiedź konkluzją</u>; 9) wyraża pewność, przypuszczenie, wątpliwości dotyczące zdarzeń z <u>przeszłości</u>, teraźniejszości i przyszłości; 10) <u>rozważa sytuacje hipotetyczne</u>; 11) przedstawia sposób postępowania (np. udziela instrukcji, wskazówek, określa zasady, <u>objaśnia procedury związane z załatwianiem spraw w instytucjach</u>); 12) <u>stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze</u>; 13) stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.</p>	
<p>VI. Uczeń reaguje ustnie w typowych,</p>	<p>VI. Uczeń reaguje ustnie w różnorodnych,</p>

również w miarę złożonych sytuacjach:	również złożonych i nietypowych sytuacjach: (zakres rozszerzony - podkreślenie)
<p>1) przedstawia siebie i inne osoby; 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź); 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia; 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, <u>komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji</u>, wyraża wątpliwość; 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób; 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje; 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie; 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi (ZP – proste) negocjacje (ZP – w sytuacjach życia codziennego); 9) prosi o radę i udziela rady; 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje; 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby; 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie); 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe; 15) dostosowuje styl wypowiedzi do sytuacji.</p>	
VII. Uczeń reaguje w formie prostego tekstu pisanego (np. wiadomość, SMS, list prywatny, formularz, e-mail, komentarz, wpis na czacie/forum) w typowych sytuacjach:	VII. Uczeń reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach: (zakres rozszerzony - podkreślenie)
<p>1) przedstawia siebie i inne osoby; 2) nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie); 3) uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ ankietę); 4) wyraża swoje opinie i uzasadnia je, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób, <u>komentuje wypowiedzi uczestników dyskusji (np. na forum internetowym)</u>, wyraża wątpliwość; 5) wyraża i uzasadnia swoje upodobania, preferencje, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, preferencje, intencje i pragnienia innych osób; 6) składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje; 7) zaprasza i odpowiada na zaproszenie; 8) proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi (ZP - proste) negocjacje (ZP - w sytuacjach życia codziennego); 9) prosi o radę i udziela rady; 10) pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia; 11) ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje; 12) wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby; 13) wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, złość, zdziwienie, nadzieję, obawę, współczucie); 14) stosuje zwroty i formy grzecznościowe; 15) dostosowuje styl i formę wypowiedzi do odbiorcy.</p>	
VIII. Uczeń przetwarza tekst ustnie lub	VIII. Uczeń przetwarza tekst ustnie lub

pisemnie:	pisemnie: (zakres rozszerzony - podkreślenie)
<p>1) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);</p> <p>2) przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;</p> <p>3) przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim;</p> <p>4) przedstawia publicznie w języku obcym wcześniej przygotowany materiał, np. prezentację, film;</p> <p>5) <u>streszcza w języku obcym przeczytany tekst</u>;</p> <p>6) <u>stosuje zmiany stylu lub formy tekstu</u>.</p>	
<p>IX. Uczeń posiada:</p> <p>1) wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;</p> <p>2) świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.</p>	
<p>X. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym nowożytnym).</p>	
<p>XI. Uczeń współdziała w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).</p>	
<p>XII. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno - komunikacyjnych.</p>	
<p>XIII. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).</p>	
<p>XIV. Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).</p>	

Zakres środków gramatycznych (poziom podstawowy, rozszerzony)

ZAKRES PODSTAWOWY	ZAKRES ROZSZERZONY
CZASOWNIK	
1. Bezokolicznik i formy osobowe, np. <i>to sleep, sleeps</i> .	1. Bezokolicznik i formy osobowe, np. <i>to sleep, sleeps, to have slept</i> .
2. Czasowniki posiłkowe, np. <i>be, do, have</i> .	2. Czasowniki posiłkowe, np. <i>be, do, have</i> .
3. Czasowniki modalne i półmodalne: <ul style="list-style-type: none"> • can, np. <i>I can draw very well. You can go without me if you want. Can you help me with the luggage, please? I can't hear you.</i> • could, np. <i>I could read when I was six. I'm sorry but I couldn't help you</i> 	3. Czasowniki modalne i półmodalne: <ul style="list-style-type: none"> • can, np. <i>I can draw very well. You can go without me if you want. Can you help me with the luggage, please? I can't hear you. Whoever you saw, it can't have been John.</i> • could, np. <i>I could read when I was six.</i>

<p><i>yesterday. Could you sing this song for us, please?</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>may, np. May I sit here? My mother may still be at work. You may stay longer if you want.</i> • <i>might, np. They might be a little late. Don't touch it, you might break it.</i> • <i>must; have to, np. It must be cold outside. I must do this exercise for tomorrow. You mustn't smoke in here. We have to make the beds every morning. You didn't have to help them.</i> • <i>will, np. I will study harder this year. Will you do something for me, please? I promise I won't do that again.</i> • <i>shall, np. Shall we go to the seaside this weekend? Shall I help you? What shall we do?</i> • <i>would, np. It would be a good idea. Would you like some tea? I wouldn't like to be in his place.</i> • <i>should; ought to, np. We should finish the project this week. I ought to be home by 10 p.m. You shouldn't play with matches.</i> • <i>need; need to, np. You needn't worry about it. You don't need to go there.</i> • <i>used to, np. We used to go to the seaside every weekend when I was a child.</i> 	<p><i>I'm sorry but I couldn't help you yesterday. Could you sing this song for us, please? You could have taken a taxi from the airport.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>may, np. May I sit here? My mother may still be at work. You may stay longer if you want. You may not have heard about this place but it's amazing.</i> • <i>might, np. They might be a little late. Don't touch it, you might break it. At 5p.m. John might have been taking a driving test.</i> • <i>must; have to, np. It must be cold outside. I must do this exercise for tomorrow. You mustn't smoke in here. We have to make the beds every morning. You didn't have to help them. You must be kidding. He must have done it, there was nobody else there.</i> • <i>will, np. I will study harder this year. Will you do something for me, please? I promise I won't do that again.</i> • <i>shall, np. Shall we go to the seaside this weekend? Shall I help you? What shall we do? The management shall not be responsible for damage to personal property.</i> • <i>would, np. It would be a good idea. Would you like some tea? I wouldn't like to be in his place. When at my grandmother's, I would always have toast with peanut butter for breakfast.</i> • <i>should; ought to, np. We should finish the project this week. I ought to be home by 10p.m. You shouldn't play with matches. You ought to have washed the glasses before serving the drinks.</i> • <i>need; need to, np. You needn't worry about it. You don't need to go there. You needn't have come, I'm going to deal with it myself.</i> • <i>used to, np. We used to go to the seaside every weekend when I was a child.</i>
<p>4. Konstrukcje czasownikowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>going to, np. It's going to rain. What are you going to do about it?</i> • <i>be able to, np. Will you be able to do it tomorrow?</i> • <i>would like to, np. What would you like to order?</i> 	<p>4. Konstrukcje czasownikowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>going to, np. It's going to rain. What are you going to do about it?</i> • <i>be able to, np. Will you be able to do it tomorrow? I regret not being able to help them.</i> • <i>would like to, np. What would you like to order?</i>

5. Czasowniki regularne i nieregularne, np. <i>listen-listened-listened; go-went-gone.</i>	5. Czasowniki regularne i nieregularne, np. <i>listen-listened-listened; go-went-gone.</i>
6. Imiesłów czynny i bierny, np. <i>writing, written.</i>	6. Imiesłów czynny i bierny, np. <i>writing, written.</i>
7. Czasowniki złożone (phrasal verbs), np. <i>What are you looking for? Turn the radio down, please. My friend came up with a great idea.</i>	7. Czasowniki złożone (phrasal verbs), np. <i>What are you looking for? Turn the radio down, please. My friend came up with a great idea. It took me an hour to figure out how to do the task. My boss looks down on everybody.</i>
<p>8. Czasy gramatyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Present Simple, np. <i>I am from Sweden. The shop is closed on Sundays. I do the shopping here every morning. Their plane lands at 7p.m. The sun sets in the west. I have a new car. I will call you when the meeting starts.</i> • Present Continuous, np. <i>I'm writing an important email. We're staying in the Rocamar Hotel. I'm getting tired. My parents are leaving on holiday tomorrow. I'm having lunch at the moment.</i> • Present Perfect, np. <i>We have just had dinner. I have been here since Monday. It's the first time I have tried a passion fruit. The show has already finished.</i> • Present Perfect Continuous, np. <i>We have been waiting here for ages! How long have you been living in this area? Have you been crying?</i> • Past Simple, np. <i>We were a little worried about you. I bought this car yesterday. When she was younger, she was really shy. We went for a walk and then we had dinner in a restaurant.</i> • Past Continuous, np. <i>Yesterday at 5p.m. I was swimming in the ocean. When we arrived, most of the guests were dancing.</i> • Past Perfect, np. <i>The train had left before we reached the station. I felt I had been there before.</i> • Future Simple, np. <i>We will go on a trip nextweekend. I hope itwon'train tomorrow. I will take this bag, it's great! When will I see you again? Will you help me? We willget up when we want.</i> • Future Continuous, np. <i>I'll be working at five.</i> 	<p>8. Czasy gramatyczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Present Simple, np. <i>I am from Sweden. The shop is closed on Sundays. I do the shopping here every morning. Their plane lands at 7 p.m. The sun sets in the west. I have a new car. I will call you when the meeting starts.</i> • Present Continuous, np. <i>I'm writing an important email. We're staying in the Rocamar Hotel. I'm getting tired. My parents are leaving on holiday tomorrow. I'm having lunch at the moment. Why are you always packing at the last moment? While you're getting ready, I will look for an umbrella.</i> • Present Perfect, np. <i>We have just had dinner. I have been here since Monday. It's the first time I have tried a passion fruit. The show has already finished. I will serve dinner as soon as you have set the table.</i> • Present Perfect Continuous, np. <i>We have been waiting here for ages! How long have you been living in this area? Have you been crying? I've been attending these classes every Tuesday since May.</i> • Past Simple, np. <i>We were a little worried about you. I bought this car yesterday. When she was younger, she was really shy. We went for a walk and then we had dinner in a restaurant.</i> • Past Continuous, np. <i>Yesterday at 5p.m. I was swimming in the ocean. When we arrived, most of the guests were dancing. I wasn't expecting you today! I was wondering if you could help me with this suitcase.</i> • Past Perfect, np. <i>The train had left before we reached the station. I felt I had been there before. By 1492 Columbus had made many sea voyages. It was the first time the</i>

	<p><i>neighbours had seen my new flat.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Past Perfect Continuous, np. <i>I couldn't believe they had been living here for so many years.</i> • Future Simple, np. <i>We will go on a trip next weekend. I hope it won't rain tomorrow. I will take this bag, it's great! When will I see you again? Will you help me? We will get up when we want.</i> • Future Continuous, np. <i>I'll be working at five.</i> • Future Perfect, np. <i>I hope they will have arrived by the evening. By the time I retire, I hope I will have done many exciting things.</i> • Future Perfect Continuous, np. <i>In September I will have been working here for 20 years.</i> <p>9. Tryb łączący, np. <i>I suggest that you bring your own towel. I insist that you help me with this project.</i></p>
RZECZOWNIK	
1. Nazwy rzeczy policzalnych, np. <i>a car, an answer</i> i niepoliczalnych, np. <i>money, flour.</i>	1. Nazwy rzeczy policzalnych, np. <i>a car, an answer</i> i niepoliczalnych, np. <i>money, flour.</i>
2. Liczba mnoga rzeczowników, np. <i>a skirt - skirts, a child - children, a wife - wives, a baby - babies, a box - boxes a sheep - sheep, a foot - feet.</i>	2. Liczba mnoga rzeczowników, np. <i>a skirt - skirts, a child - children, a wife - wives, a baby - babies, a box - boxes a sheep - sheep, a foot - feet, a passer-by - passers- by, an add-on - add-ons.</i>
3. Rzeczowniki występujące tylko w formie pojedynczej, np. <i>news, advice</i> lub mnogiej, np. <i>trousers, glasses.</i>	3. Rzeczowniki występujące tylko w formie pojedynczej, np. <i>news, advice</i> lub mnogiej, np. <i>trousers, glasses.</i>
4. Sposoby wyrażania posiadania i przynależności, np. <i>the daughter's wedding, the size of the room.</i>	4. Sposoby wyrażania posiadania i przynależności, np. <i>the daughter's wedding, the size of the room.</i>
5. Rodzaj, np. <i>an actor - an actress; a nephew - a niece.</i>	5. Rodzaj, np. <i>an actor - an actress; a nephew - a niece; a fox - a vixen.</i>
6. Rzeczowniki złożone, np. <i>toothpaste, a mother-in-law, a dance school.</i>	6. Rzeczowniki złożone, np. <i>toothpaste, a mother-in-law, a dance school.</i>
PRZEDIMEK	
1. Przedimek nieokreślony, np. <i>a house / an umbrella, a yellow box, a bar of chocolate; I have a small garden.</i>	1. Przedimek nieokreślony, np. <i>a house / an umbrella, a yellow box, a bar of chocolate; I have a small garden.</i>
2. Przedimek określony, np. <i>the house of my dreams, the United States, the Himalayas, the table on the right, the most beautiful girl, play the guitar; I have a small garden. In the garden there are different flowers.</i>	2. Przedimek określony, np. <i>the house of my dreams, the United States, the Himalayas, the table on the right, the most beautiful girl, play the guitar; I have a small garden. In the garden there are different flowers.</i>

3. Przedimek zerowy, np. <i>lunch, furniture, Mount Everest; Dogs and cats are our favourite pets.</i>	3. Przedimek zerowy, np. <i>lunch, furniture, Mount Everest; Dogs and cats are our favourite pets.</i>
PRZYMIOTNIK	
1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. <i>tall - taller - the tallest, elegant - more elegant - the most elegant, good - better - the best, little - less - the least.</i>	1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. <i>tall - taller - the tallest, elegant - more elegant - the most elegant, good - better - the best, little - less - the least.</i>
2. Użycie przymiotników z <i>so</i> i <i>such</i> np. <i>She's so beautiful. They are such nice people.</i>	2. Użycie przymiotników z <i>so</i> i <i>such</i> np. <i>She's so beautiful. They are such nice people.</i>
3. Przymiotniki dzierżawcze, np. <i>my, your.</i>	3. Przymiotniki dzierżawcze, np. <i>my, your.</i>
4. Przymiotniki po czasownikach postrzegania, np. <i>It smells great.</i>	4. Przymiotniki po czasownikach postrzegania, np. <i>It smells great.</i>
	5. Przymiotniki używane w funkcji rzeczownika, np. <i>the rich.</i>
PRZYŚLÓWEK	
1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. <i>early - earlier - the earliest, much - more - the most.</i>	1. Stopniowanie regularne i nieregularne, np. <i>early - earlier - the earliest, much - more - the most.</i>
2. Użycie przysłówków: • o dwóch znaczeniowo różnych formach, np. <i>He works too hard. He hardly sleeps. We arrived too late. She has put on weight lately.</i> • <i>too</i> , np. <i>You're driving too fast.</i> • <i>enough</i> , np. <i>He's not old enough to go abroad alone.</i>	2. Użycie przysłówków: • o dwóch znaczeniowo różnych formach, np. <i>He works too hard. He hardly sleeps. We arrived too late. She has put on weight lately.</i> • <i>too</i> , np. <i>You're driving too fast.</i> • <i>enough</i> , np. <i>He's not old enough to go abroad alone.</i>
3. Miejsce przysłówka w zdaniu, np. <i>You are always hungry! She never does the shopping on Sunday. I have never seen the Himalayas. Do it very carefully. My father works very hard.</i>	3. Miejsce przysłówka w zdaniu, np. <i>You are always hungry! She never does the shopping on Sunday. I have never seen the Himalayas. Do it very carefully. My father works very hard. Little did he know what was going to happen.</i>
ZAIMEK	
1. Zaimki osobowe, np. <i>I, you.</i>	1. Zaimki osobowe, np. <i>I, you.</i>
2. Zaimki dzierżawcze, np. <i>mine, yours.</i>	2. Zaimki dzierżawcze, np. <i>mine, yours.</i>
3. Zaimki zwrotne i emfatyczne, np. <i>yourself, themselves.</i>	3. Zaimki zwrotne i emfatyczne, np. <i>yourself, themselves.</i>
4. Zaimki wskazujące, np. <i>this, these.</i>	4. Zaimki wskazujące, np. <i>this, these.</i>
5. Zaimki pytające, np. <i>what, how, why.</i>	5. Zaimki pytające, np. <i>what, how, why.</i>
6. Zaimki względne, np. <i>who, which, that.</i>	6. Zaimki względne, np. <i>who, which, that.</i>
7. Zaimki wzajemne, np. <i>each other, one another.</i>	7. Zaimki wzajemne, np. <i>each other, one another.</i>

8. Zaimki nieokreślone, np. <ul style="list-style-type: none"> • <i>some, any, no, every</i> i złożenia z nimi • <i>none, either, neither</i> • <i>many, much, few, a few, little, a little</i> • <i>another, other, others, the other, the others</i> • <i>every, each</i> • <i>enough</i> • <i>both, all</i> • <i>either - or, neither - nor.</i> 	8. Zaimki nieokreślone, np. <ul style="list-style-type: none"> • <i>some, any, no, every</i> i złożenia z nimi • <i>none, either, neither</i> • <i>many, much, few, a few, little, a little</i> • <i>another, other, others, the other, the others</i> • <i>every, each</i> • <i>enough</i> • <i>both, all</i> • <i>either - or, neither - nor.</i>
9. Zaimki bezosobowe: <i>you, one.</i>	9. Zaimki bezosobowe: <i>you, one.</i>
LICZEBNIK	
Liczebniki główne i porządkowe.	Liczebniki główne, porządkowe, ułamkowe i dziesiętne.
PRZYIMEK	
1. Przyimki z określeniami miejsca, czasu, kierunku, odległości, przyczyny, sposobu, np. <i>in London, at 7p.m., on Sunday, in July, on Saturday evening, by bus, with a pen, to get a reward.</i>	1. Przyimki z określeniami miejsca, czasu, kierunku, odległości, przyczyny, sposobu, np. <i>in London, at 7p.m., on Sunday, in July, on Saturday evening, by bus, with a pen, to get a reward.</i>
2. Przyimki po rzeczownikach, czasownikach i przymiotnikach, np. <i>interest in, famous for, think of.</i>	2. Przyimki po rzeczownikach, czasownikach i przymiotnikach, np. <i>interest in, famous for, think of, objection to, compatible with, refer to.</i>
SPÓJNIKI	
Spójniki, np. <i>and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, as soon as, because, although, however, so, in spite of, despite.</i>	Spójniki, np. <i>and, or, but, if, unless, that, till, until, when, where, while, after, before, as soon as, because, although, however, so, in spite of, despite, yet, on condition that, supposing, providing/provided that, so as, even though, whereas, as if, as though, in case.</i>
SKŁADNIA	
1. Zdania oznajmujące: <ul style="list-style-type: none"> - twierdzące, np. <i>I'm seventeen years old. There's too little time. I have been here before. I'm going to learn Japanese.</i> - przeczące, np. <i>I don't know the answer to this question. I haven't seen you for ages. There is no food in the fridge. I can't do anything about it.</i> 	1. Zdania oznajmujące: <ul style="list-style-type: none"> - twierdzące, np. <i>I'm seventeen years old. There's too little time. I have been here before. I'm going to learn Japanese.</i> - przeczące, np. <i>I don't know the answer to this question. I haven't seen you for ages. There is no food in the fridge. I can't do anything about it. Neither/ None of my friends can drive a car.</i>
2. Zdania pytające, np. <i>How old are you? Where are you going? Who is this cake for? How long does it take to get to the airport? When did the match start? Do you have to do any housework today? What is your room like? What happened?</i>	2. Zdania pytające, np. <i>How old are you? Where are you going? Who is this cake for? How long does it take to get to the airport? When did the match start? Do you have to do any housework today? What is your room like? What happened? Who made you go there?</i>

3. Zdania rozkazujące, np. <i>Put the kettle on. Don't tell me what to do. Let's go there together.</i>	3. Zdania rozkazujące, np. <i>Put the kettle on. Don't tell me what to do. Let's go there together.</i>
4. Zdania wykrzyknikowe, np. <i>How nice of you! What a wonderful scenery!</i>	4. Zdania wykrzyknikowe, np. <i>How nice of you! What a wonderful scenery!</i>
5. Zdania z podmiotem <i>it</i> , np. <i>It's half past two. It's getting cloudy. It's really great here. It makes me happy.</i>	5. Zdania z podmiotem <i>it</i> , np. <i>It's half past two. It's getting cloudy. It's really great here. It makes me happy. It was only last week that he was awarded that prize. It's worth having a look inside the building. It's no use trying to convince him.</i>
6. Zdania z podmiotem <i>there</i> , np. <i>There are too many people in this room. There weren't any clouds in the sky when we left. There will be over a thousand people at the concert.</i>	6. Zdania z podmiotem <i>there</i> , np. <i>There are too many people in this room. There weren't any clouds in the sky when we left. There will be over a thousand people at the concert. There are bound to be problems.</i>
7. Zdania z dwoma dopełnieniami, np. <i>My boyfriend brought me wonderful flowers.</i>	7. Zdania z dwoma dopełnieniami, np. <i>My boyfriend brought me wonderful flowers.</i>
8. Strona bierna, np. <i>It is made of wood. The building was destroyed by the storm. The parcel has just been delivered. The meal will be served in a moment. It must be finished today.</i>	8. Strona bierna, np. <i>It is made of wood. The building was destroyed by the storm. The parcel has just been delivered. The meal will be served in a moment. It must be finished today. His every step is being watched. He is/was believed to have robbed a bank. I was made to give a speech. The curtains must have been made of special fabric. She likes being admired. The meeting had to be cancelled.</i>
9. Pytania typu question tags, np. <i>He's English, isn't he? Give me the book, will you?</i> i dopowiedzenia, np. <i>So do I. Nor/Neither do I.</i>	9. Pytania typu question tags, np. <i>He's English, isn't he? Give me the book, will you?</i> i dopowiedzenia, np. <i>So do I. Nor/Neither do I.</i>
10. Pytania pośrednie, np. <i>Can you tell me what time it is? Could you tell me where I should turn? I don't know where everybody is.</i>	10. Pytania pośrednie, np. <i>Can you tell me what time it is? Could you tell me where I should turn? I don't know where everybody is.</i>
11. Mowa zależna, np. <i>My mum said she was tired. The teacher told me to answer the question. The neighbour asked me not to play music too loudly. A doctor wanted to know what was wrong. I wanted to know when the bus would come. I asked mum how many cakes she had bought for the party.</i>	11. Mowa zależna, np. <i>My mum said she was tired. The teacher told me to answer the question. The neighbour asked me not to play music too loudly. A doctor wanted to know what was wrong. I wanted to know when the bus would come. I asked mum how many cakes she had bought for the party. The policeman denied having heard about the burglary. The security guard accused me of shoplifting. The man objected to having the meeting interrupted.</i>

<p>12. Zdania współrzędnie złożone, np. I called my friend and asked him to help me. He came to the meeting but refused to accept our offer.</p>	<p>12. Zdania współrzędnie złożone, np. I called my friend and asked him to help me. He came to the meeting but refused to accept our offer.</p>
<p>13. Zdania podrzędnie złożone:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiotowe, np. <i>What I know about it is confidential.</i> • orzecznikowe, np. <i>The problem is that we need help.</i> • dopełnieniowe, np. <i>He promised that he would come soon. He'd like everyone to enjoy the party.</i> 	<p>13. Zdania podrzędnie złożone:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podmiotowe, np. <i>What I know about it is confidential.</i> • orzecznikowe, np. <i>The problem is that we need help.</i> • dopełnieniowe, np. <i>He promised that he would come soon. He'd like everyone to enjoy the party. All I did was (to) send him an apology.</i>
<ul style="list-style-type: none"> • przydawkowe np. <i>The train that we wanted to take was delayed. My aunt, who has been helping our family for years, is a rich duchess.</i> • okolicznikowe: <ul style="list-style-type: none"> - celu, np. <i>I phoned him (in order) to tell him the news.</i> - czasu, np. <i>Say your name when they ask you.</i> - miejsca, np. <i>They found themselves where they had never been before.</i> - porównawcze, np. <i>Sylvia's garden isn't so big as Margaret's (is). I respect him more than words can say. Jake has as much courage as his older brother (has).</i> - przyczyny, np. <i>I lent him the book because he asked me to. As it was quite late, we went straight home.</i> - przyzwolenia, np. <i>Although he was big and strong, he didn't want to fight.</i> - skutku, np. <i>I worked till late so I was tired.</i> - sposobu, np. <i>Do as I tellyou.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przydawkowe, np. <i>The train that we wanted to take was delayed. My aunt, who has been helping our family for years, is a rich duchess. He came late, which surprised all of us.</i> • okolicznikowe: <ul style="list-style-type: none"> - celu, np. <i>I phoned him (in order) to tell him the news. I did it so as to save him time. The Government passed that law in order that / so (that) this kind of antisocial behaviour could be punished.</i> - czasu, np. <i>Say your name when they ask you.</i> - miejsca, np. <i>They found themselves where they had never been before.</i> - porównawcze, np. <i>Sylvia's garden isn 't so big as Margaret's (is). I respect him more than words can say. Jake has as much courage as his older brother (has). The older I get, the happier I am. She speaks several languages, as do her parents.</i> - przyczyny, np. <i>I lent him the book because he asked me to. As it was quite late, we went straight home.</i> - przyzwolenia, np. <i>Although he was big and strong, he didn't want to fight.</i> - skutku, np. <i>I worked till late so I was tired.</i> - sposobu, np. <i>Do as I tell you.</i> - stopnia, np. <i>So much was he engaged in his work that he didn't hear anyone.</i>
<p>14. Zdania warunkowe (typu 0, I, II), np. If you enter the room, an alarm goes off. If it rains tomorrow, we will stay at home. If he changed his ways, he'd have more friends.</p>	<p>14. Zdania warunkowe (typu 0, I, II, III oraz mieszane), np. If you enter the room, an alarm goes off. If it rains tomorrow, we will stay at home. If he changed his ways, he'd have more friends. If I had known about your victory, I would have called to congratulate you. If he knew English, he'd have represented Poland at last month's conference in Great Britain. If he had gone to</p>

	bed earlier yesterday, he wouldn't be so tired now.
<p>9. Zdania wyrażające życzenie, preferencje lub przypuszczenie, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> wish, np. <i>I wish you were here.</i> it's time, np. <i>It's (high) time he found a job.</i> had better, np. <i>You'd better (not) come tomorrow.</i> would rather, np. <i>I would rather (not) go there.</i> 	<p>15. Zdania wyrażające życzenie, preferencje lub przypuszczenie, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> wish, np. <i>I wish you were here. I wish they would cancel the meeting. I wish we had left earlier.</i> it's time, np. <i>It's (high) time he found a job.</i> had better, np. <i>You'd better (not) come tomorrow.</i> would rather, np. <i>I would rather (not) go there. They would rather you didn't smoke here.</i> if only, np. <i>If only we could drive faster! If only I had listened to you.</i> as if / as though, np. <i>She felt as if / as though all of her worries had gone.</i> suppose/supposing, np. <i>Suppose you had a choice, what option would you go for?</i>
<p>16. Konstrukcje bezokolicznikowe, np.</p> <p>I promise to write every day. It's difficult for me to decide. I want you to do it. I'm glad to see you. I have many letters to write. I'd prefer to fly rather than travel by bus. Will you let me go there? Don't make me laugh.</p> <p>oraz gerundialne, np. I enjoy swimming and sunbathing. I couldn't help reading your message. I was excited about getting birthday presents. I prefer skiing to snowboarding. I couldn't remember writing the letter. I heard him singing.</p>	<p>16. Konstrukcje bezokolicznikowe, np.</p> <p>I promise to write every day. It's difficult for me to decide. I want you to do it. I'm glad to see you. I have many letters to write. I'd prefer to fly rather than travel by bus. Will you let me go there? Don't make me laugh. When am I supposed to return the books? It was surprising to hear his name mentioned. They were about to leave when I arrived. I saw him do a trick.</p> <p>oraz gerundialne, np. I enjoy swimming and sunbathing. I couldn't help reading your message. I was excited about getting birthday presents. I prefer skiing to snowboarding. I couldn't remember writing the letter. I heard him singing. I'm not used to getting up so early. There's no hope of their winning the match.</p>
<p>17. Konstrukcja have/get something done, np.</p> <p>He had his room painted yesterday. I must get it done tomorrow.</p>	<p>17. Konstrukcje: have/get something done, have sb do sth, get sb to do sth., np. He had his room painted yesterday. I must get it done tomorrow. I will have Mike cook dinner next time we meet.</p>
	<p>18. Inwersja stylistyczna i inne formy emfaticzne, np. Rarely do I see so much enthusiasm in her eyes. It was John who told me about it. Had I known about your accident, I wouldn't have bothered you. You do look nice today. I did tell you.</p>

VII. Uwagi końcowe.

- Nauczyciel ma prawo sprawdzania wiadomości i umiejętności uczniów w formie pisemnej oraz ustnej na każdej lekcji.
- Uczeń ma prawo do zgłaszania nieprzygotowania do lekcji na początku lekcji (oprócz zapowiedzianych sprawdzianów, kartkówek i lekcji powtórzeniowych) bez usprawiedliwienia raz w półroczu przy trzech godzinach lekcyjnych w tygodniu i dwa razy przy czterech, pięciu lub sześciu godzinach w tygodniu.
- Uczeń na lekcji ma obowiązek posiadać podręcznik i zeszyt przedmiotowy, których brak jest traktowany jako nieprzygotowanie do lekcji.
- Uczeń, który był nieobecny na ostatniej lekcji, ma obowiązek przygotować się do zajęć we własnym zakresie (zadanie domowe + omawiane zagadnienia). Wyjątek stanowi przypadek, gdy uczeń przychodzi do szkoły po dłuższej nieobecności spowodowanej chorobą. W przypadku dłuższej niż 2 tygodnie nieobecności, termin uzupełniania braków należy ustalić z nauczycielem.
- „Szczęśliwy numer” nie zwalnia z przygotowania do lekcji (zwalnia z odpowiedzi ustnej i niezapowiedzianej kartkówki).
- Na początku lekcji uczeń jest informowany o celach lekcji, natomiast po zakończonych zajęciach nauczyciel sprawdza, czy uczniowie zrozumieli dany temat lekcji.
- Na ocenę końcową uczeń pracuje cały rok. Wpływ na nią mają sprawdziany z większej partii materiału, prace pisemne, wypowiedzi ustne, sprawdziany z umiejętności słuchani i czytania ze zrozumieniem, kartkówki, aktywność na lekcji i zaangażowanie ucznia w proces edukacji.
- Ocena półroczna i końcoworoczna nie jest średnią ocen.
- O przewidywanej ocenie za I półrocze lub koniec roku szkolnego uczeń i rodzice lub opiekun prawny jest informowany przynajmniej na 2 tygodnie przed zebraniem Rady Pedagogicznej.
- Uczeń ma prawo do poprawy zaproponowanej oceny śródrocznej i końcoworocznej, w terminie oraz formie pisemnej i/lub ustnej określonej przez nauczyciela.
- Uczeń może być nieklasyfikowany z przedmiotu, jeśli opuścił więcej niż 50% lekcji i nie ma podstaw do wystawienia oceny.